

АДРЕН-ГІР

Не перший рік відомі імена профіальпіністів із Рівненщини костопільчанина Юрія Кравчука та рівнянина Ігоря Парчевського. Вони за фахом педагоги, а нині перший – радіожурналіст, другий – бізнесмен промислового альпінізму, є членами збірної команди альпіністів України, які восьмий рік поспіль діють у рамках загальнонаціональної програми „Прапор України – на вершинах світу”.

Нагадаємо, що вони підкорили вершини Монблан (найвища в Альпах), Кіліманджаро (Африканський континент), Аконкагуа (Південна Америка), побували в Гімалаях, Австралії, піднімалися і на кілька вершин у Новій Зеландії та інших країнах.

Кілька днів тому вони завершили ще одне сходження. Цього разу на найвищу вершину Європи – Ельбрус (висота 5642 метри), що на Кавказі. Сходження тривало два тижні. І хоча досі там уже побували окремі члени експедиції (всього вісім чоловік), зокрема Ю.Кравчук – тричі, цього горіч експедиція поповнилась і новачками з різних регіонів держави. Приміром, крім „старожилів” гір Олександра Щерби та Олександра Колотухи з Кіровограда, вперше піднялися у височінь костопільчанин Валерій Кузьмичук, киянка Тетяна Андріященко, рівнянка Наталія Шевчук, лучанин Олександр Опришко.

Для основних членів команди сходження стало черговою сходиною в підготовці до підкорення найвищої вершини Північної Америки – Мак-

Кінлі (висота 6193 метри), що заплановано на наступний, 2008 рік, а для новачків – ще одна сторінка неповторного, багатогранного світу гір. Адже адреналін гір (скорочено адрен-гір – авт.) – це не медичний термін, а почуття душі, її стан, прагнення досягти найвищого Олімпу, що заворожує людину на все її життя.

Експедиція здійснювалася в основному власними коштами її учасників, але спеціальним спорядженням забезпечив Ігор Парчевський, знаний майстер спорту України, очільник комісії пішого туризму туристичної федерації України, туристичної спілки Рівненщини. Підготовка до експедиції тривала майже місяць. І ось настав вирішальний час.

– Добиралися на Кавказ, – каже Юрій Кравчук, – потягом Київ – Кисловодськ до П’ятигорська, що в Кабардино-Рівнянці. Далі через Нальчик угору Баксанським узгір’ям, а це понад сто кілометрів, до Терскола, що є останнім населеним пунктом перед Ельбрусом. Добу витратили на організаційні питання, зокре-

ма реєстрацію у контрольно-рятувальній службі, що є обов’язковою процедурою, а також ревізію спеціального спорядження, запас харчів. Цікаво, що там зустріли земляків, які також пробували свої сили. Щоправда, їм не вдалося покрити вершину. Можливо, забракло сил, духу, досвіду. До речі, там побувало кілька груп охочих підкорити найбільшу гору Європи з Рівненщини, окремим із них пощастило здійснити намічене.

– Маршрут на Ельбрус, – продовжує співрозмовник, – ми, так би мовити, розбили на десять днів і проклали його через східний схил гори, аби побувати у всіх кліматичних зонах: де тепло межує з холодом, дощ зі снігом, сонячна погода з вітряною, похмурою, а потім суцільний шар льоду. Таким чином планували акліматизуватися. Як завжди, перший день видався непротим, адже попереду був багатоденний перехід, сходження, а за плечима в кожного переповнені всім необхідним важкі рюкзаки. До того ж знали, що внизу гори – спека до сорока градусів, а що вище, то холодніше. Хоча на висоті трьох тисяч метрів поступове похолодання на перший погляд полегшувало шлях. Проте, долаючи відстань, почали відчувати зміну артеріального тиску, що не могло не позначитися на самопочутті всієї команди.

Юрій Кравчук під час сходження на найвищу вершину Європи – Ельбрус. Серпень 2007 року.

– Минали дні. Тільки-но скінчилися скелі, дісталися льодовика, а з настанням сутінок вирішили зупинитися на ночівлю в маленькому будиночку колишньої метеостанції, як правило, відчиненого для альпіністів і який служить прихистком у негоду. Оселя без вікон і дах у дірках – напіврозвалена будівля. Спалося погано. Вранці всі скаржилися на головний біль. Підйом о восьмій. Збиралися, фотографувалися. Снідали. Я писав щоденник...

Юрій Васильович показує звичайний зошит, списаний нашвидкуруч, деякі слова нерозбірливі, з частими повторами хвилин, годин, умов погоди, стану здоров’я альпіністів. Але всі аркуші переповнені наблизженням незвичайного, невідомого, але такого жаданого сходження для єдиної мети – підкорити, довести собі, чого ти вартий, відчути адреналін у крові.

– На висоті п’ять тисяч сто

метрів дісталися так званої коси – місця, що веде до Ельбруса. Уповільнили хід, бо стомилися, але частих зупинок не робили. Погода була майже зимова. На скелях дицхалось важко. До того ж мерзли пальці рук і ніг. Тоді я пошкодував, що не взяв рукавиць, бо заготовив три пари. Якоїсь миті вирішив себе випробувати. Подався скоріше за інших. Такий уже характер. Лізу вгору. Холодне повітря заважає дихати. Ще і ще метр... І ось вона – вершина. На годиннику тринадцять тридцять п’ять. А це означало, що дістався мети за п’ять з половиною годин, випередивши на цей час решту альпіністів. Якщо хочете – своєрідний рекорд. Потім за мною піднялася й решта. За час сходження до нас підходили альпіністи з Росії, Чехії, Угорщини.

– Яке враження на вершині?

– Таке, нібито тінь могут-

нього Ельбруса вкриває частину хмар і гір. Погодьтеся, не кожному щастить таке побачити, бо триває це явище півтори-дві хвилини. А який схід сонця у горах Кавказу! Це не передати словами. Казково, заворожливо...

– Якщо не секрет, то скільки коштує таке задоволення, що не кожному під силу?

– По-скромному можна вкластися у тисячу гривень.

– Що входить у цю суму?

– Лише витрати на дорогу, переїзди, дещо з харчів, не рахуючи, звичайно, недешевого спецспорядження, від якого певною мірою залежить успіх сходження. Ну, а самі враження, як відомо, грошима не виміряти...

– Експедиція завершена. Попереду нові висоти?

– Саме так. Бо, як співав Володимир Висоцький, „краще від гір можуть бути лиш гори, на яких ще не побував”.

Віктор ШКЛЯРУК

Вільне слово. – 2007. – №8 / 4 вересня / – с. 6.

ВЕРШИНА НОМЕР П'ЯТЬ

Перш ніж підняти прапор України на найвищій вершині Північної Америки Мак-Кінлі костопільчанин Юрій Кравчук та рівнянин Ігор Парчевський врятували від загибелі двох альпіністів із Таїланду.

Вітер, що чаївся у чистій блакиті небес, рвонув із рук жовто-блакитне полотнище, аж воно голосно залопотіло. Саме заради нього ці хлопці з такої далекої від Аляски країни України подолали стільки труднощів, аби цей прапор розгорнути на вершині Мак-Кінлі. Це була вже п'ята вершина, яку підкорили українські мандрів-

південно-американська Анкокагуа, австралійський пік Костюшко. І ось тепер — Мак-Кінлі, або як споконвіку її називають місцеві жителі-алеути — Деналі, тобто “Велика”. Лише згодом американці перейменували її на честь двадцять п'ятого президента США Уільяма Мак-Кінлі. Проте багато хто цю гору називає саме Деналі. Та й навіть національний парк, де знаходиться ця вершина, так і називається — Деналі.

— Деналі — вершина підступна, і сходження на неї дуже складне не тільки тому, що вона — одна з найвищих вершин на Землі, яка сягає 6138 метрів і за відносною висотою є третьою в світі, а й тому, що вона знаходиться за Північним колом, а це означає додаткові складнощі, — говорить Юрій Кравчук. — Вона не кожному піддається. Лише тридцять відсотків тих, хто йде вгору, досягають її вершини. Але ми її здолали.

Може, тому й здолали, що гора підкинула їм додаткове випробування: на шляху до вершини вони помітили людей, які були чимось занепокоєні. Дісталися до них ближче й поцікавилися, що трапилося. Виявилось, щойно на гребені в 400-метрове урвище зірвалося двоє тайландських альпіністів. Вони були досить досвідчені спортсмени й, спускаючись в одній зв'язці донизу, аби йти швидше, вирішили на цій ділянці не страху-

ватися, як вимагають елементарні правила безпеки. Один із них зірвався й потягнув за собою іншого. На щастя, мотузка, якою вони були об'язані, зачепилася за камінь і обоє повисли над прірвою. Запитавши у групи тайландців, чи їм потрібна допомога, і почувши ствердну відповідь, не роздумуючи, Ігор Парчевський та Юрій Кравчук кинулися людям на порятунок. Спочатку вниз до нещасних спустився Юрій Кравчук. Тайландець, до якого він дістався, був поранений, закривавлений і напівпритомний. Із важкими труднощами спочатку підняли його рюкзак. А потім уже й самого спортсмена. Здається, навіщо ж рюкзак? Скинули б його донизу, та й усе! Але так не можна чинити, адже в рюкзак знаходяться життєво необхідні речі, які дають можливість вижити у страшному високогірному холоді й вічних снігах. Потім униз спустився Ігор Парчевський і витяг іншого невеличкого альпініста. Там, у білих, як цвіт українських вишень, снігах вони й побраталися. Побраталися життям, якому не дали обірватися, і смертю, якій подивилися у вічі.

— Юрію, чи не страшно було спускатися в безодню, адже ж ризикував життям і ти, й Ігор?

— Страшно стало потім,

коли уже все було позаду. І вже згодом прийшло розуміння того, що висіли на волосині від смерті. Але найпершим душевним рухом було те, щоб допомогти, врятувати! Тепер у мене дивовижне задоволення, що не спасував, не злякався... Узагалі дивне відчуття, коли комусь рятуєш життя!

А тоді, зарадивши людській біді й передавши двох неборак їхнім землякам, вони рушили далі. Сніг і лід сліпив очі. Кожен крок давався з труднощами, бо давалися взнаки й холод, і розріджене повітря, і низький тиск, але вони йшли до вершини, і вона їм підкорилася. Коли сльози застинали очі, витягли з рюкзак прапор своєї держави і розгорнули полотнище.

Чомусь я гадала, що в кожному мандрівку наші альпіністи беруть інший прапор. І помилилася.

— Що ти, цей прапор — це наша реліквія. Він із нами побував на усіх вершинах, на які ми піднімалися. Але у нас є ще один талісман — українське сало, яке ми беремо в кожному подорож.

А узагалі ж необхідне харчування купували вже на місці. Воно тут виготовлене спеціально для альпіністів. А піднявшись літаком на льодовик Кахілта,

в рейнджерів отримали снігоступи, волокуші, аби нести вантаж, бензин для горілок, адже газ у балонах замерзає, а також пакети для сміття й навіть спеціальний туалет. Тут дуже дбають про чистоту довкілля.

...Іти було важко. Коли ставало просто нестерпно, Юрій згадував батька, якому випало дуже непросте життя, але він подолав усе, що випало на його долю. Це й примушувало робити наступний крок. До речі, батько, наче підтримуючи в труднощах, йому снився. А також найменша донечка.

— Цей підйом був дуже складним. Тому цього разу українських альпіністів було семеро. Збільшити групу нам порадили рейнджери Мак-Кінлі, з якими ми вели консультації по Інтернету, — говорить Юрій Кравчук. — А взагалі ми щасливі, що дійшли до вершини. І з першої спроби.

— Куди ж буде наступна подорож із прапором нашої держави?

— Оскільки ми були на всіх інших континентах, то ще залишилася Антарктида. Отож обміркуємо, як вирушити туди, щоб піднятися на масив Вінсон. А ще манить Еверест.

Тетяна Ляшенко